СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫ ХАЛЫК ГАЗЕТАСЫ
НАРОДНАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА

Газета 1931 елның 1 июленнән бирле чыга | №123 (7452) | 15 октябрь, 1992 ел. ПӘНҖЕШӘМБЕ | Бәясе 4 тиен.

16 октябрьдә район культура йорты бинасында игенчеләребезнең зур тантанасы — Уңыш бәйрәме була.

Илгә икмәк үстерүчеләрне чын күңелдән сәламлибез!

Газетабызның бүгенге саны сезнең хезмәт фидакарьлегегезгә багышлана, авыл эшчәннәре.

РӘХМӘТ СЕЗГӘ, ИГЕНЧЕЛӘР, ИЛГӘ ИКМӘК БИРҮЧЕЛӘР!..

Хөрмәтле авыл эшчәннәре!

Сезне чираттагы хезмәт җиңүе белән котлап, аңа сез керткән саллы өлешнең никадәр күп булуын тирәннән аңлыйбыз. Һәр тонна ашлык, чөгендер уңышы, кышка әзерләнгән сусыл һәм тупас азык сезнең фидакарь хезмәтегез нәтиҗәсендә яуланды.

Ел җиңелләрдән булмады, табигать игенчене яхшы һава шартлары белән иркәләмәде.

Әмма барлык кыенлыкларга да карамастан, сез чын-чынлап мул уңыш үстерә алдыгыз. Ул безгә дәүләт алдындагы изге бурычыбызны намус белән үтәргә дә, кышлату чорына ныклы азык запасы туплап калырга мөмкинлек бирде.

Игенче өчен һәр кампания үзенчә ныклыкка зур сынау булды. Элек корылыгы, аннан ешаеп киткән яңгырлары белән кыр эшләрен алып баруны кыенлаштырды. Игенчеләр кырдан-кырга оста маневр ясап, һәр сәгатьне нәтиҗәле файдаланып, язгы кыр эшләрен үз вакытында һәм уңышлы тәмамлый алдылар.

Намуслы хезмәт һәрчак үзенең матур нәтиҗәсен китерә. Сезнең тырышлыгыгызга бүләк булып, кырларда мул уңыш өлгерде, аның алтын бөртекләре күзләрне иркәләде, йөрәкләрне шатлык хисе белән тутырды. Сезнең өчен янә кызу көннәр башланды. Икмәк өчен көрәш кырыннан сез беренче йолдызлар кабынганчы китмәдегез, еш кына таңны да бирелә каршыладыгыз. Кырда машиналар шавы бик кыска вакытка гына тынып торды.

Урак конвейерының көйле эшләве нәтиҗәсендә уңыш өчен көрәш җиңү белән тәмамланды.

Район кырларында моңарчы булмаганча рекордлы — гектарыннан 23,6 центнер уңыш үстерелде, 26 мең тонна күләмендә җиткерелгән ашлык сату планы 27 мең 8 тонна итеп, арттырып үтәлде. Мичурин исемендәге, «Россия», «Ленинский путь», Хафизов исемендәге колхозлар, «Рассвет» совхозы һәм башка хуҗалыклар бу җиңүгә аерата зур өлеш керттеләр.

Җәмәгать маллары өчен 16.500 тонна печән, 91300 тонна силос, 87658 тонна сенаж тупланды. Бу һәр шартлы терлеккә 24,4 центнер азык берәмлеге күләмендә кышлык азык әзерләнде дигән сүз.

Әмма тынычланырга ашыкмадыгыз: киләсе ел уңышына ныклы нигез салу өчен янә вахтага бастыгыз, янә намуслы хезмәт куйдыгыз. Шулай уңыш язмышы белән яшәү сезнең тормышның төп мәгънәсен тәшкил итә. Сез аңа тугры калганда, без иртәгәге көн белән яши алабыз.

Изге хезмәтегез өчен чиксез рәхмәт сезгә, хөрмәтле кыр эшчәннәре! Сау-сәламәт һәм иминлектә, муллыкта яшәгез!

Менә алар, урак батырлары!

1992 ел уңышын урып-җыюда иң югары нәтиҗәләргә ирешкән комбайнчылар.

Игеннәрне суктыруда «ДОН-1500»дә

1. ДОНСКОВ Александр Егорович, «Большевик» колхозы, 12825 центнер ашлык суктырды.
2. СИТДЫЙКОВ Сәмигулла Шәрифуллович, 21 нче партсъезд исемендәге колхоз, 12756 центнер.
3. АБРАМОВ Василий Дмитриевич, «Восход» колхозы, 12238 центнер.
4. НИЛОВ Николай Викторович, Синдряков исемендәге колхоз, 11661 центнер.
5. КЫЯМОВ Хәмит Кашапович, «40 лет Победы», 11078 центнер.
6. ХӘЛИМОВ Таһир Харисович, «40 лет Победы», 10662 центнер.

«СК-5» туплагыч белән

1. ВИНОГРАДОВ Николай Семенович, Мичурин исемендәге колхоз, 7950 центнер.
2. НИКИФОРОВ Кузьма Филиппович, Мичурин исемендәге колхоз, 6909 центнер.
3. ХАТЫЙПОВ Илгиз Абдуллович, «Таң» колхозы, 6750 центнер.

«СК-5» ваклагыч белән

1. ВАСИЛЬЕВ Вадим Юрьевич, «Ленинский путь» — 4555 центнер.
2. САТДАРОВ Фаил Таһирович, «Рассвет» совхозы, 4474 центнер.
3. ГАБДУЛЛИН Минзәки Вәлиевич, 4325 центнер.

КОТЛЫЙБЫЗ!

1992 ЕЛДА БӨРТЕКЛЕ КУЛЬТУРАЛАР ИГҮДӘ ИҢ АЛДЫНГЫ УРЫННАРНЫ ЯУЛАГАН ХУҖАЛЫКЛАРГА — ДАН ҺӘМ ХӨРМӘТ БҮГЕН!

Менә алар җиңүчеләр:

БЕРЕНЧЕ УРЫНДА — бөртекле культуралар чәчелгән 800 гектар мәйданның һәр гектарыннан уртача 45,2 центнер уңыш алган Мичурин исемендәге колхоз (колхоз рәисе В. И. Гаврилов, баш агроном Н. Т. Евдокимов, баш инженер Н. М. Иванов).

ИКЕНЧЕ УРЫНДА — мөгезле эре терлекләр симертү буенча хуҗалыкара берләшмә (директор Й. Г. Әхмәтсафин, баш агроном В. И. Галимов, баш инженер И. И. Төхфәтуллин). Аның чәчүлек җире 356 гектар, уртача уңышы 39,7 центнер.

ӨЧЕНЧЕ УРЫНДА — «Россия» колхозы (Ю. В. Терентьев, Н. С. Мусин, Н. В. Белов). Әлеге хуҗалык 1110 гектар җирдә уртача 32,1 центнер уңыш үстерде.

Киләчәктә дә уңышлар сезгә, алдынгылар!

— Ул кукурузлары, ул кукурузлары! Арасына керсә, иярле ат күренми, кеше керсә — һич ялгызсыз адашырга була.

Районның кукуруз кырларына карап, күп төбәктә өлкәннәр шулай сокланалар быел. Чыннан да, моңарчы булмаганча массага бай, куе булып үсте кукуруз быел. Сәбәбе нәрсәдә дисезме?

Әлбәттә, җир белән эшләүдә, аны тиешенчә караудa, ашлауда! Агымдагы елда районда беренче тапкыр кукуруз чәчелгән 6,5 мең гектар мәйданга сусыз аммиак кертелде, башка технологик таләпләр дә җиренә җиткереп үтәлде. Шуларга җавап итеп, кырлар патшасы үзенең бар сылулыгы, бар мәһабәт буйсыны белән үзен үстерүчеләрне шаккатырды быел. Шуның нәтиҗәсендә җәмәгать маллары өчен 91300 тонна силос, 87658 тонна сенаж салынды. «Рассвет» совхозында, «Россия», «Игенче», «Заря», «Кондырча», Мичурин исемендәге һ.б. колхозларда кукуруз уңышы аеруча сөендерерлек булды.

— Ә бездә нәрсә, начармыни? — ди Хафизов исемендәге колхоз агрономы Хәниф Җамалов (рәсемдә сулда) горур карашы белән кукуруз басуларын иңләп. Хәер, сез аны рәсемнән дә күрә аласыз: буй-сынга ходай бер дә кимсетмәгән агроном кукуруз фонында великаннар илендәге сыман башын өскә чөеп карарга мәҗбүр. Аныкына бер дә зарланмый агроном. Гектарыннан 319 центнер яшел масса алып, 31240 центнер силос әзерли алган хуҗалыкның агрономы шулай башын югары тотарга да бик хаклы бит.

Кукурузлар талгын җилдә башларын ияләр: әллә безнең фикер белән ризалашулары инде?

Мәгълүм булганча, район дәүләткә ашлык тапшыру планын 104 процентка уңышлы үтәп чыкты. Аңа иң күп өлеш кертүчеләр кемнәр дисезме?

Иң күп өлеш—алардан

Район хуҗалыкларында ашлык сату буенча иң зур план — 1536 тонна — «Игенче» колхозында иде, ул аны 100 процентка башкарды. «Алга»да 1505, XXI партсъезд исемендәге колхозда 1529 тонна план шулай ук уңышлы гамәлгә ашырылды.

Ә җиткерелгән планны арттырып үтәү ягыннан «Москва» колхозы иң алда: 365 тонна планны ул 132 процент итеп башкарды. «Комбайн» колхозы эшчәннәре дә горурланалар: 796 тонна план бирелә 125 процент итеп гамәлгә ашырылды. Мичурин исемендәге, «Ленинский путь», «Большевик» колхозларында план 118—105 процент итеп үтәлгән.

Икмәк үскән игенченең тиреннән дә, каныннан да.

Бәйрәм алды интервьюсы

Мөмкинлекләр бар әле

Октябрь районы игенчеләре өчен агымдагы ел шатланырлык күрсәткечләре белән истә калырлык булды.

Авыл эшчәннәре бәйрәме алдыннан район авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе начальнигы Ә. Н. Рәхмәтуллин аннан бик канәгатьтер дисәк.. Хәер, безнең сөйләшү белән үзегез танышыгыз.

—Әнәс Нәбиуллович, игенчеләр быел соңгы елларда күрелмәгәнчә — гектарыннан 23,6 центнер уңыш алдылар. Сез аннан бик канәгатьсездер...

—Беләсезме, һич юк. Безнең аннан да югары уңыш алу өчен мөмкинлекләребез бар иде быел. Иң элек аңа ашлыклар серкәләнгәннән соң ике атналап яңгыр булмавы, температураның кискен үйнавы тәэсир итте. Икенчедән, үзебезнең эшләп җиткермәвебез дә үзен сиздерде. Бу нәрсәдә чагыла? Шул ук органика, минераль ашламалар белән эшләп җиткермәүдә. Әйтик, җир тулысынча сый алсын өчен аның һәр гектарына 9—10 тонна органика чыгару кирәксә, бездә әле ул 4—5 тоннадан артмый. Минераль ашламалар белән дә шундый ук хәл. Дөрес, соңгы елда бездә аңа әһәмият артты. Әмма алдынгы районнар аны гектарына 250 килограмм тәэсир итүчән матдә исәбеннән һәм аннан да артык кертkәндә, бездә ул 140—150 килограммлап кына чыгарыла. Чиста пар җирләре белән эшләүдә дә эзлелелек җитми. Уңышка тәэсир иткән факторлар вак кына тоелган сәбәпләрдән дә җыела бит. Кайдадыр техника иске, кайдадыр агротехник чараларның оптималь срокларын кулдан ычкындыралар. Болар һәммәсе бездә күзәтелә әле. Һәм алар үз йогынтысын ясамый калмыйлар. Әнә чөгендер уңышында отыруыбызны гына карыйк. Яздан 511 гектар мәйданда кабат чәчү үткәрелде. Бу үзе зур минус инде. Уңыш җыя башлагач, заводның тоткарланып торуы тагын югалтуларга китерде.

Шунда ук чөгендерче апайларга нагрузканың зур булуы да үзен сиздерә, бездә ул 6—10 гектарга кадәр тәшә. Безнең резервлар шуларда дип уйлыйм мин.

—Быелгы эшләрне планлаштырганда әлеге мәсьәләни дәрәҗәдәдер исәпкә алынгандыр бит инде?

—Әлбәттә! Иң элек чәчүлекләр белән эшләүгә игътибар бермә-бер көчәйтелде. Көзге агротехник чараларның күбесе сыйфатлы итеп башкарылды: 4800 гектарда сөрү горизонтын тирәнәйтү, 6400 гектарда туңга сөрелгән җирләрне тигезләү, 2500 гектарда көзге культивация үткәрелде. җирләрне известьлау планы да (ул 9500 гектар иде) уңышлы үтәлде. Җирләргә өстәмә сый кертү дә чагыштырмача мулдан булды: 22700 гектарда чәчүлекләр минераль ашламалар белән эшкәртелде, шул исәптән 8250 гектары—комплекслы сыек ашлама, 3900 гектары сусыз аммиак белән тулыландырылды. Сүз уңаеннан, азык культуралары җирләрен сусыз аммиак белән эшкәртү быел беренче тапкыр үткәрелгән иде, аның файдасы күз алдында булганлыктан, без киләчәктә дә бу ысулны дәвам итәргә уйлыйбыз.

Уңыш муллыгын киләчәктә тагын да арттыру юнәлешендә чәчү орлыкларын югары репродукцияле элита сортлы материалга алыштыру да бара. Уҗым арышының «Безенчукская-87», «Саратовская-5», уҗым бодаеның «Казанская-84», сабан бодаеның «Энита» сортларына шундый өмет баглыйбыз. Быел уҗым бодае мәйданнары да бермә-бер киңәйтелде, хәзер ул 14 мең гектар, ягъни уҗым культураларының 47 процентын алып тора. Киләсе елда беренче тапкыр 2800 гектарда Американың «Пионер» фирмасы тәкъдим иткән югары уңыш бирергә сәләтле кукуруз орлыгы чәчеләчәк. бәртекле культуралар технологиясе буенча игеләчәк бу мәйдан шул ук фирма тәкъдим иткән гербицидлар белән эшкәртеләчәк. Бүгеннән башлаган, киләчәктә дәвам итәчәк эшләрдән —ашлама складлары, ябык ындыр табаклары, напольный киптерү агрегатлары төзү программасы да уңышка хезмәт итәчәк.

Шундый планнар белән яши бүген район игенчеләре.

—Бәйрәм көнне сез быелгы эшчәнлекләреннән канәгать калган хуҗалыкларны тартынмыйча атый аласыздыр дип уйлыйм.

—Бик рәхәтләнеп. Кырчылыкта да, терлекчелектә дә стабиль уңышларга ирешеп, экономикасын эзлекле ныгытып килүче «Рассвет» совхозы һәм «Россия» колхозына хөрмәтем чиксез. Биредә, әйткәнемчә, бөтен тәр планнар үтәлеп килә, һәм алар күтәрелеп бәрелеп, соңгы сулыш белән түгел, тулы мөмкинлек белән гамәлгә ашырыла. Хуҗалыкларның һәр икесе перспективаны хуҗаларча күздә тотып, һәр яңалыкка кыю алынып, иртәгәге көн турында уйланып, аны көч-куәттә каршы алырга әзер булып эшлиләр. Шунысы да игътибарга лаек: биредә социаль пландагы мәсьәләләр, кеше мәнфәгате дә һәрчак уңай хәл ителеп килә. Быел алар һәр тармакта үз мөмкинлекләрен тулысынча эшкә җиктеләр дип уйлыйм.

—Димәк, район хуҗалыкларына тәҗрибә алыр өчен җирлек бар. Бәйрәмгә авыл эшчәннәренә әйтәсе сүзегез дә бардыр?

—Иң элек олы хөрмәтемне, чиксез рәхмәтемне белдерәсем килә. Бүгенге табыннарыбызның муллыгы —тулысынча алар хезмәте җимеше. Икенчедән, игенчеләрнең тагын да яхшырак эшләргә мөмкинлекләре барлыгын күңелләренә сеңдерер идем. Һәр гектардан 30 ар центнер уңыш үстерү—безнең бурыч шуннан гыйбарәт. Исәнлек-саулык белән, иҗади хезмәт белән шуңа ирешергә насыйп итсен.

—Амин! Әңгәмәгез өчен рәхмәт, омтылышыгыз гамәлгә ашсын.

С. ХӘЙРУЛЛИНА.

Республикада икенче урын

110 033 ЦЕНТНЕР. Быелгы уракта эшләгән җыелма отряд члеңнары нәкъ шул кадәр ашлык суктырдылар. Шунысы куанычлы: бу—республикадагы шундый отрядлар арасында икенче күрсәткеч. 20 «ДОН-1500» комбайнын берләштерен бу отряд 3 кустка бүленеп район хуҗалыкларына ярдәм күрсәтте, аннан күрше Яңа Чишмә районы игенчеләренә булышты.

Отрядның нигезен берничә ел җыелма отрядта эшләп тәҗрибә туплаган урта буын комбайнчылар тәшкил итте. Иң яхшы күрсәткечләргә дә нәкъ алар ирештеләр.

1 нче урынга 11200 центнер ашлык суктырып Вячеслав Леонидович Ендиряков, 2 нче урынга Минталип Минаҗетдинович Фәйзуллин чыктылар. Минталипның суктырган икмәге 9710 центнер. Сергей Георгиевич Максимов 7880 центнер икмәк суктырып өченче урынны яулады.

Хәзер комбайннарның бер өлеше хуҗалыкларга сатылды, калганнары исә икенче уракка кадәр кышкы саклауга куелды. Кырларда игеннәр өлгергәч, аларның урыннары янә басуда, игеннәр илендә булачак.

М. МОРАДЫЙМОВ.

Иң-иң запаслылар...

Районда җәмәгать маллары өчен бер шартлы терлеккә 24,4 центнер азык берәмлеге исәбеннән терлек азыгы тупланды.

Быел кышлатуга иң мул азык запасы белән керүчеләр кемнәр дип уйлыйсыз? Менә белмәдегез, алар—«Знамя Октября» һәм Муса Җәлил исемендәге колхозлар. Биредә 1 шартлы терлеккә 34,5 һәм 33,1 центнер азык берәмлеге исәбеннән запас тупланган. «Заря» колхозы белән «Игенче»дә бу сан уртача район күрсәткеченнән байтак югары—33,1 һәм 31,1 центнер азык берәмлеге. «Татарстан» колхозында да малларга азык мул, анда 30,4 центнер азык берәмлеге исәпләнә. Мондый запас белән озын кышлату алар өчен куркыныч булмас, иң мөһиме продукция дә мул җитештерелер дигән ныклы ышаныч бар.

Иң-иң өлгерләр...

Урып-җыюда басудан ындыр табагына ашлык ташучы шоферлар арасында районда иң күп йөк күчерүче—«Большевик» колхозыннан Владислав Александрович Пайдуганов. Ул ГАЗ-53 үзбушаткычы белән 13972 центнер ашлык ташыды.

Икенче-өченче урыннарда «Рассвет» совхозы шоферлары Айрат Минсәлихович Сәйфуллин һәм Шәйдулла Хәмидуллович Гайнуллин. Алар исәбендә 12120 һәм 11567 центнер ашлык язылган.

Зур икмәккә юл яру, элеваторга беренче булып икмәк җитерү хокукы быел **«Знамя Октября» колхозы** игенчеләренә тапшырылган иде. Беренче олау уҗым бодаен бушатканда йөзләрендә горурлык та, шатлык та балкыды аларның.

Гадәттә изге эшне иң беренче башкаручыларга «Хәерле сәгать!», «Төкле аягың белән!» диләр. «Знамя Октября» шоферлары Андрей Тумаков, Анатолий Филиппов, Васыйл Вафин, Валерий Пчеляковның аяклары районлылар өчен җиңел булды. Район 26 мең тонна ашлык тапшыру планын 27 мең 08 тонна итеп уңышлы гамәлгә ашырды. Хәер, болары соңрак —киеренке фидакарь хезмәт белән тулы урып-җыю ахырында гына килде, шунда гына игенчеләрне сөендерде әле. Ә рәсемнәрдә сез шул олы икмәккә беренче булып өлеш кертүчеләр өчен аерата тантаналы тәүге ашлык кабул итү мизгелен күрәсез.

Н. Азизов фотолары.

Шуңа күрә гомер бакый шул икмәккә табынганнар...

Район комбайнчылары арасында барган киеренке ярышта алдынгы урынга топ дәгъвачыларның берсе нәкъ ул була. Узган ел да, быел да Сәмигулла Шәрифуллович Ситдыйков максатына ирешә: үткән ел СК-5 комбайнчылары арасында беренче, быел «Дон»нар арасында икенче урынга чыкты. Комбайнчы ярдәмчесе Зинфир Хәмәтвәлиев белән бергә (рәсемдә икесе) 21 партсъезд исемендәге колхоздан, күрше «Комбайн» колхозында да урып-җыюда булышты.

Тәҗрибә, омтылышлы хезмәт, игенче эшенә бирелгәнлек аңа быел да зур җиңү китерде.

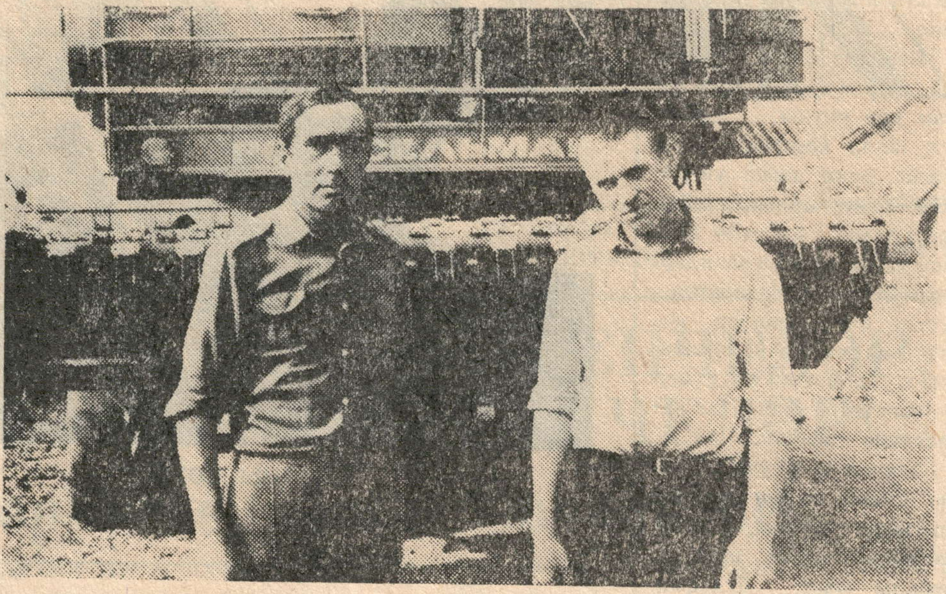

Рәсемдә: XXI партсъезд исемендәге колхоз комбайнчысы С. Ситдыйков, ярдәмчесе З. Хәммәтвәлиев.

Басу каһарманы

«Большевик» колхозы игенчесе Александр Донсковка бу сүзләр тәңгәл килә. Быел ул, гадәттәгечә, «ДОН-1500» комбайны белән басуда эшләде һәм 12.825 центнер бөртек суктырып алды. Бу районда иң зур күрсәткеч булды. Чагыштыру өчен әйтсәк, кайбер хуҗалыкларның тулаем уңышы кадәр.

Александр Егоровичның бу уңышы һич очраклы түгел. Дистәләрчә еллар буена комбайнчы булып эшли инде ул. Елның төрлесе бар: уңышлы һәм корылыклы килгәне дә. Әмма Донсков һәр елда районда алдынгы комбайнчылар рәтендә була.

Механизаторлык биографиясен чирәм җирләр сөрүдән башлаган игенче туган авылына кайткач та шул хезмәтеннән аерылмый. Аның эшләренә карата, «сүзгә кыска, эшкә оста», дип җырлыйлар гадәттә.

Гомер буе икмәк иккән Александр Егорович шуңа бәйле хезмәтнең нинди авырлыгыннан да тартынмый. Язга чыккач, югары класслы механизатор дип тормады, чәчүче булып басты.

Колхозда игеннәр күрәп үсте. Аларны җыярга комбайнын алдан ук әзерләп куйган иде. Ашлык суктыруга быел гына мәктәпне тәмамлаган улы Коля белән чыкты. Бу гаиләдә гадәт шундый: малайлары үсмер чактан әтиләренә булышалар, ярдәмче булып эшлиләр. Алга узып булса да әйтик, мәктәптә техника буенча алган белемнәрен ныгыту өчен әйбәт имтихан булды быелгы урак Николайга.

Донсков агрегатыннан ашлык ташу өчен колхозның уңган шоферларыннан берсе Владислав Пайдуганов билгеләнгән иде. Ул да тырыш механизатор, агрегатның тоткарлыксыз эшләве өчен күп көч куйды, вакыт, ял белән һич санашмады, басу белән ындыр арасында җилдән җитез йөрде.

Колхоз бөртекле культуралардан мул уңыш җыеп алды. Аны җыюда Донсков агрегатының өлеше иң саллы булды. Шулай булгач, басу каһарманы диме, аңа ни диеңинде.

Р. ЗАҺРЕТДИНОВ.

ҖИР УЛЫ

НАИЛ өчен әтисе белән янәшә фермага бару шатлык һәм горурлык хисе дә уята иде: өлкәннәр белән тиң саный иде инде ул бу чакта. Гаҗәпләнер урын да юк, мәктәп еллары артта калды инде, ә алда маңыктыргыч перспективалары белән тормыш юлы көтә. Армиядә хезмәт итеп кайтыр да... Әтисе дә, аның уйларын сизгән шикелле, еш кына тормыш турында җитди әңгәмәләр кора.

—Җирдә тузганак булырга ярамый, яхшы тамырдан әйбәт икмәк үсә. Җир безне үстерә һәм без, авыл кешеләре аңа хезмәт итәргә тиеш. Җир фәнен үзләштер, улым.

Бу сөйләшүләр күптән инде. Ул бүген үткәнгә әйләнеп карый да, укыган еллары томан артында калган шикелле тоела. Әмма беренче чәчү үткәрүе хәтерендә уелып калган. Ул чакта аны читтәге бүлекчәгә—Якты Күл авылына агроном итеп җибәргәннәр иде.

Яшь белгечкә алдынгы комбайнчы, алмаштыргысыз чәчүче Әхәт Абдуллин кебек тәҗрибәле механизаторлар ярдәм итмәсә, кыенга туры килгән булыр иде. Беренче практик адымнарын ясауда ул булышты. Чөнки ул «Рассвет» совхозының баш агрономы Наил Якупович Мусинның күңеленә үз эшен оста белүче тырыш механизаторлардан башка ялгыз белгеч кенә берни эшли алмавын беркетеп калдырды.

1984 елда аңа хуҗалыкның агрономик службасын җитәкләүне йөкләттеләр. Аңа калган мирас сөенерлек түгел иде: әче туфраклар, солыча белән чүпләнгән басулар. Хуҗалык уңыш белән дә мактана алмый иде.

Яшь баш белгеч һәм совхоз директоры арасында шул чакта озын озак әңгәмәләр еш булды.

Беренче эш булып басуларны известьлау башланды. Әсолыча белән көрәшкә җирне Мальцев методы белән сөрү булышты. Башка агротехник чараларны да кулланып басуларны чүп үләннән арындырдылар. Хәзер хуҗалык басуларына карап күз соклана.

Басуларга органик ашламалар кертү чираты да җитте. Моның өчен совхозда махсус механикалаштырылган отряд оештырырга карар бирелде. Моның өчен техника сатып алынды. Нәтиҗәдә хуҗалык басулары ел саен һәр гектарга 9—10 тонна черемә ала башлады. Бу, билгеле, уңышның үсүенә китерде. Үткән ел совхоз һәр гектардан уртача 30,3 центнер бөртек җыеп алды. Монда Наил Якупович даими игътибар бирен килгән технологияне саклау һәм сыйфатлы орлык чәчү дә мөһим урын тотты.

1987 елдан совхоз орлыкчылык белән тотрыклы шөгыльләнә. Аны үзләре өчен генә хәзерләмиләр, күршеләргә дә саталар.

Икмәк игү җиңел эш түгел. Язгы чәчү белән урак арасында механизаторлар тын ала. Агрономга исә ел әйләнәсенә ял юк. Басуларны бала кебек карасаң гына мул уңыш бирә. Быел мәсәлән, арпадан 45, ә арыштан 50не көтсәләр дә, 24 центнер гына уңыш бирде. Ул чәчәк атканда яңгырлар булмады, куйган күпме тырышлык әрәмгә китте.

Киң җәлкәле, акыллы карашлы, елмаючан Наил Мусин— җирне яратучы, аның турында ихластан кайгыртучы кеше. Җир моңа юмарт уңыш белән кайтара.

Г. ХӘЛИУЛЛИНА.

Менә алар, кыр батырлары!

ИГЕННӘРНЕ ТЕЗЕМНӘРГӘ САЛУДА СК-5 комбайнында ЖРБ-4,2 белән.

1. ГАЛИУЛЛИН Рәшит Габделхакович, «Алга», 517 гектар.
2. ӘХСӘНОВ Сабир Шакирҗанович, «Игенче», 428 гектар.
3. ВӘЛИТОВ Вазыйх Салихович, «Рассвет» совхозы, 424 гектар.

СК-5 комбайнында ЖВН-6 белән.

1. ШӘЙДУЛЛИН Илгиз Борисович, «Комбайн», 916 гектар.
2. АЛИЕВ Солтан Хәлиуллович, 21 партсъезд исемендәге колхоз, 772 гектар.
3. ӘХМӘДИЕВ Ясәви Зәйнетдинович, «Комбайн», 648 гектар.

Рәсим Мусин, Марат Шәйдуллин, Талгать Гыймалетдинов.

Маннур белән бер чорда мәктәпне тәмамлаган, хәрби хезмәтне үткән һәм авылга кайтып, әйбәт кенә эшли башлаган бер буын вәкилләре алар. Холыкларында, фигыльләрендә, дә, дөньяга карашларында—һәммәсендә урталык күзгә ташланып тора. Яшьтәшләредәй заманa өйрәткән үткенлек, яшьләрчә дуамаллык, авыл егетләренә хас кагыйдә, онытылып эшләү Маннур Сәйфетдиновка да хас. Икенче ел «Комбайн» колхозында куәтле алты КамАЗ машинасының берсен ул йөртә. Техниканы белүе, эшкә хирыслыгы ягыннан өлкән иптәшләре белән ярышырлык булып тәҗрибә туплап килә. Быел җәй Маннур аеруча әйбәт эшләде. Урак вакытында аның маршруты күп шоферларныкы төсле басу—ындыр табагы—элеватордан гыйбарәт булды. Чөгендер ташу чорында басу—шикәр заводына күчте. Маннур, аның кебек һәм аннан өлкән шоферлар, күпсанлы механизаторлар, игенчеләрнең бербөтен булып, бер максатка тупланып эшләве нәтиҗәсендә хуҗалык районда беренчеләрдән булып урып-җыюны тәгәлләде һәм дәүләткә ашлык сату, чөгендер тапшыру планнарын уңышлы итеп үтәп чыкты.

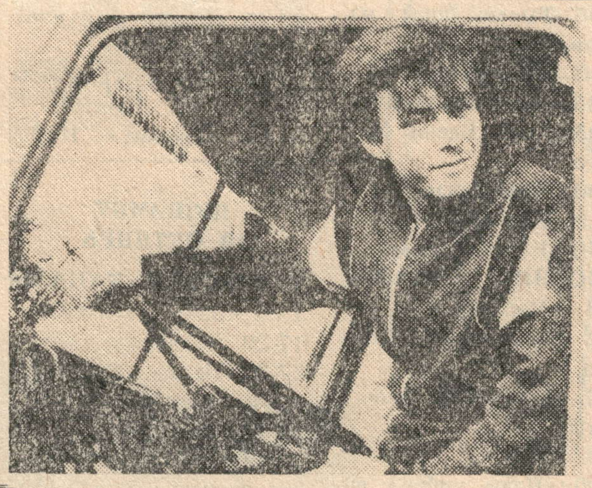

РӘСЕМДӘ М. Сәйфетдинов.

Уңышың мулмы?

Район хуҗалыкларында бөртекле культуралар уңышы турында мәгълүматлар.

Беренче багана— хуҗалыклар исемнәре, икенче—1992 елда бер гектардан алынган уңыш, өченче—узган елгы нәтиҗәдән артык (центнерларда).

Синдряков исем.	23,6	12,6
Ульянов исем.	25,2	10,1
«Правда»	23,3	7,9
«Восход»	26,0	7,9
Мичурин исем.	45,2	23,0
«Россия»	32,1	11,2
Хафизов исем.	31,8	11,5
«Путь к коммунизму»	21,5	9,4
Муса Җәлил исем.	20,0	7,2
«Родина»	24,6	12,9
«Игенче»	24,5	11,5
«Большевик»	25,7	7,4
«Заветы Ильича»	20,0	4,8
«Знамя Октября»	18,0	7,6
«Алга»	19,2	5,6
«Комбайн»	20,2	5,5
XXI партсъезд исем.	20,1	6,7
«Татарстан»	21,8	8,2
«40 лет Победы»	22,5	4,6
«Чишмә»	23,0	4,5
«Таң»	26,5	5,5
«Москва»	25,5	10,2
«Үрнәк»	27,2	6,7
«Лесная поляна»	23,2	5,7
«Кондырча»	27,0	6,4
Кузнецов исем.	25,4	9,4
«Заря»	25,1	9,1
«Чирмешән»	20,4	9,4
«Ленинский путь»	28,4	12,8
«Беренче май»	23,5	10,2
«Яшь көч»	26,0	11,5
«Тәрнәс» совхозы	17,4	2,4
«Мамык» совхозы	20,0	4,0
«Рассвет» совхозы	30,3	14,2
«Сөлчә» совхозы	18,1	6,2
Хуҗалыкара берләшмә	39,7	12,3
«Дуслык»	20,6	—
Район буенча	23,6	8,3

„Татарстан" журналы—үзәк басма; языл
ыгыз, укыгыз!

«ТАТАРСТАН»— әле яшь журнал. Шуңа да карамастан, ул сайлаган юлының хаклыгына нык ышанган хәлдә киләчәккә зур өметләр белән карый, үз милләтенә хезмәт күрсәтү уе белән канатланып яши. Аны даими укып баручылар инде беләләр— «Татарстан» җитди, таләпчән, югары зәвыклы укучыны да канәгатьләндерерлек, аның рухи ихтыяҗларына җавап бирерлек халыкчан милли басмага әверелде. Журналның 1993 елгы саннары тагын да кызыклырак һәм мәгълүматларга баерак булачак. Әйе, инде киләсе 1993 елда укучыларны нинди кызыклы темалар, язмалар көтә дигән сорауга шуны әйтә алабыз: «ТАТАРСТАН»—милли хәятебезне иң тулы чагылдыручы һәм аңа дөрес бәя бирүче үзәк журнал буларак— бүгенге көннең иҗтимагый-сәяси, социаль-икътисади тормышына даими һәм төпле анализ ясап торачак. «ТАТАРСТАН»—киләсе елда да халкыбызның ерак һәм якын тарихын яктыртуга зур әһәмият бирәчәк, быел башланып киткән «Алтын Урданың 750 еллыгына» исемле баш астында мәкаләләр урнаштыру киләсе елда да дәвам иттереләчәк. «ТАТАРСТАН» —халкыбызның бай мәдәнияте, мәгарифе, мәгариф системасы, әдәбияты-сәнгате, инде «дәүләт теле» статусы алган туган телебезне саклау, аның яшәү даирәсен киңәйтү мәсьәләләре, яңарыш кичергән дине, гаилә-тәрбия, гореф-гадәтләре, йолалары турында да кызыклы язмалар бастырачак.

«ТАТАРСТАН» — дөньяның төрле тарафында чәчелеп яшәгән милләттәшләребез, аларның тормышы, тарихи язмышлары хакында да материаллар урнаштырырга исәпли.

«ТАТАРСТАН» —бер үк вакытта нәзари-теоретик журнал да. Ул милләтебезнең гасырлар буе тупланган рухи казанышлары, бүгенге галимнәребез хезмәтләре, уйланулары белән дә укучыны таныштыра барачак. Күренекле шәхесләр, язучылар, фикер ияләре, чит илләрдәге милләттәшләр без— журналның игътибар үзәгендә торачак.

Бер сүз белән әйткәндә, журналны кулына алган һәр укучы, яшьме ул, әллә картмы, анда үзенә рухи азык, уй-фикер кузгатырлык бай мәгълүмат, бүгенге көн мәсьәләләренә җаваплар, сатира-юмор, балаларга укыр өчен әсәрләр, киңәш һәм табигать темаларына багышланган күңел ачкычлары, файдалы киңәшләр табачак.

Хөрмәтле укучы! Әгәр дә синең заман югарылыгында торучы, белемле-мәгълүматлы, киң карашлы кеше буласың килсә, моңа ирешүнең бердәнбер юлы—«ТАТАРСТАН» журналына языл
у. Быел журналга ярты елга гына языл
ырга мөмкин. Елның икенче яртысына язылу 1993 елның 1 мартыннан башланачак. Быел язылу август-сентябрьдә дәвам итәчәк.

Журналның бәясе ярты елга 132 сум. Татарчасының индексы—73377.

«ТАТАРСТАН» журналы редакциясе.

КЫШНЫ КӨТКӘНДӘ.

С. Майстер фотоэтюды.

Җитенсез дә, шалфейсыз да булмый

Алтмышынчы еллар башында Кукмара районының «Коммунизмга» колхозында җитен үстереп, шактый гына файда күргәннәр иде. Тора-бара әлеге культурага игътибар кимеде, хәзерге базар мөнәсәбәтләре исә җитенне тагын хәтергә төшерттерде. Сүскә ихтыяҗ зур, җитеннең мае да табыш чыганагы. «Коммунизмга» колхозында бу культура быел шактый мәйданда үстерелде, аның сүсе йорт җиткерүчеләргә биреләчәк. Киләсе елда җитен мәйданын тагын да арттыру күздә тотыла.

Бу хуҗалыкта быел 20 гектарда дару үләне шалфей да үстерелде, аның уңышын мәктәп укучылары җыеп алып, аптекага тапшырдылар.

Татарстан яңалыклар агентлыгы (ТАН).

Елмаеп алыйк әле

Фермер Джон, Чикагодан барып кайткач, күршесенә сөйли икән:

—Беләсеңме, андагы кунакханәдә бер төймә бар. Шул төймәгә басуың гына була—бүлмәгә бер чибәр бер кыз керә... җитә һәм, ни телисең ди...

—Китче?! Нигә ул төймәне алып кайтмадың соң алайса?

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

**ШИМБӘ
17 ОКТЯБРЬ**

ТАТАРСТАН КАНАЛЫ

7.00—8.00 «Чулпан».
17.10 Мультфильм.
17.20 «Шикәрем син, балым син». Спектакль.
19.00 «Татарстан».
19.30 К. Хәйретдинова җырлый.
19.55 Әлли-бәлли-бәү.
20.10 «Вий». Нәфис фильм.

ОСТАНКИНО КАНАЛЫ

7.00 Яңалыклар.
7.20 Иртәнге гимнастика.
7.30 Эшлекле кешенең шимбә иртәсе.
8.30 «Спорт-шанс».
9.00 «Марафон-15»— нәниләргә».
9.25 Үзеңә-үзең булып.
9.55 Сәхнәнең арт ягыннан елмаеп.
10.15 Акылчык—акылга сыймаслык.
10.45 «Есенинның хатлары».
11.35 «Румянцев эше». Нәфис фильм.
13.25 Музыкаль киоск.
13.55 Колыма. Сугыштан соңгы сугыш. 3 фильм.
15.00 Яңалыклар.
15.25 Телемарафон.
15.45 «Никитаның балачагы». Нәфис фильм.
16.55 Кызыл квадрат.
17.35 «Янутлар».
18.00 Концерт.
18.45 Телемарафон.
19.05 «Көчек». Нәфис фильм.
20.45 Тыныч йокы, нәниләр.
21.00 Яңалыклар.
21.35 Аншлаг, аншлаг.
23.05 Анне Вески Мәскәүдә.
00.00 Яңалыклар.
00.20 Телемарафон.
00.40 Нәфис фильм.

«РОССИЯ» КАНАЛЫ

8.00 «Хәбәрләр».
8.20 Документаль панорама.
9.15 Виолончель концерты.
9.30 Гаиләт.
10.00 «Плюс унбер» видеоканалы.
11.30 «Бумеранг-3».
12.00 «Мария. Мир бала». Нәфис фильм.
13.05 Уен дамасы.
13.40 «Крестьян мәсьәләсе».
14.00 Хәбәрләр.
14.20 Карьера.
15.40 Пилигрим.
16.35 Док. фильм.
17.05 «Чикләрне белмәүче футбол».
20.20 «Йөзүче». Нәфис фильм.
21.30 «Филтә-видео».
22.00 Ко трактир.
22.40 «Корольгә хатлар».
23.00 Хәбәрләр.
23.25 «Спорт каруселе».
23.30 «Ассорти».
00.00 «А» программасы.
00.30 «Ад Либитум».
01.00 «Өйләнү». Нәфис фильм.

**ЯКШӘМБЕ
18 ОКТЯБРЬ**

ТАТАРСТАН КАНАЛЫ

7.00—8.00 «Чулпан».
17.20 «Ералаш».
17.35 Бездә кунакта кытай циркы.
18.45 Телесеанс.
19.45 «Уятмакчы булсаң халык күңелләрен»

ОСТАНКИНО КАНАЛЫ

7.00 Рухи көч сәгате.
8.00 «Спортлото» тиражы.
8.15 Мультфильм.
8.35 Концерт.
9.00 Иртән иртүк.
9.30 Док. фильм.
9.45 Мультфильм.
9.50 Иртәнге йолдыз.
10.45 Пи билгесе астында.
11.35 Яшь буын сайлый.
13.25 «Кара Чибәр маҗаралары». 14 серия.
12.50 Концерт.
14.10 «Волхонкадагы йорт». 1 фильм.
15.00 Яңалыклар.
15.20 Туры эфирда әгәмә.
16.00 Сәяхәтчеләр клубы.
16.50 Л. Николаева җырлый.
17.00 Панорама.
17.40 Телелоция.
17.55 Уолт Дисней тәкъдим итә.
18.45 Яңалыклар.
19.00 «Крокодил»га—70 яшь.
20.00 Кино ягалылары
20.20 «Генераль инспектор». Нәфис фильм.
22.00 Йомгаклар.
22.45 Спорт уикэнды
23.00 «Парадиз-коктейль». В. Леонтьев.
00.00 Яңалыклар.
00.25 Концерт.

РОССИЯ КАНАЛЫ

8.00 «Хәбәрләр».
8.25 Док. фильм.
8.55 Мульти-пульти.
9.05 ТВ-ательe.
9.20 Билгесез мәдәниятләр.
9.50 Ретро-куплетлар.
10.00 Алты сутый.
10.20 «Корольлектәге маҗара». 8 серия.
10.50 «Аты-баты...»
11.20 Телекроссворд.
13.10 «1812 елгы давыл». 8 фильм.
13.40 «Крестьян мәсьәләсе».
14.00 Хәбәрләр.
14.20 Телеуен.
14.50 «Дораэмон». 6 серия.
15.05 «Октябрь» сөйләшүгә чакыра.
15.55 «Өзмәскә».
16.10 Телефильм.
16.40 Познер һәм Донахью.
20.20 «Хуш, корал». Нәфис фильм.
22.00 «Төш юрау».
23.00 Хәбәрләр.
23.25 «Спорт каруселе».

Шулай да була...

—Магда, син тартасыңмыни? Кайчаннан бирле?

—Ирем командировкадан алдан кайтып төштедә көл савытында төпчек күрде. Менә шул көннән бирле мәҗбүри тартам инде...

БЕЛДЕРҮЛӘР

НГДУның чистарту корылмалары районында капиталь гараж сатып алам.

2—16—89 телефоны буенча кичке сәгать 7.00 дән соң шалтыратырга.

Октябрь райпосы «Коопзаготпром»ында түбә калае сатыла.

ТАБЫЛДЫКЛАР ӨСТӘЛЕ

10 номерлы кибеттә акчалы кошелек табылды. Югалтучы кибет мөдире М. Йосыповага рәхмәт итсен.

Колбай-Мораса мәктәп коллективы әнисе **САФИЯ ГАЛӘВЕТДИН кызының** үлүе сәбәпле укытучы Сания Таһир кызы Галиуллинаның авыр кайгысын уртаклаша.

МӨХӘРРИР В. В. ИСХАКОВ.

Учредительләр: редакциянең иҗат коллективы һәм халык депутатларының Октябрь район Советы.

Редакциянең адресы: 423000, Нурлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. Телефоннар: мөхәррир 2—12—14; 2—22—81; мөхәррир урынбасары һәм советлар тормышы бүлеге 2—10—44; рус теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2—14—16; чуваш теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2—15—63; авыл хуҗалыгы бүлеге 2—10—44; яңалыклар һәм промышленность бүлеге 2—22—51; җаваплы секретарь, хатлар, массалар белән эшләү, радиотапшырулар бүлеге, бухгалтерия һәм реклама бүлеге 2—18—67; фотокорреспондент 2—15—63.

Газетаның басылу сыйфаты турында типография директорына түбәндәге телефон белән мөрәҗәгать итәргә: 2.10-54.

Газетаны Фидания ХӘЙРЕТДИНОВА җыйды. Нина ТОЛМАЧЕВА верстка ясады. Наташа ЛУКОЯНОВА басты. Корректор—Зөлфия ВӘЛИЕВА.

Күләме—1 басма табак.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе пәнҗешәмбе шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

Татарстан Республикасы Информация һәм матбугат Министрлыгының Нурлат Октябрь типографиясе. Тираж 3751. Заказ 123.